

Perfils retallats

L'Arièja és terra de muntanyes incultes, desconegudes, ignorades. Un Pirineu extraviat enmig del Pirineu, on les muntanyes, l'horitzó i els boscos s'acaben. Muntanyes fosques, de colors vius, durs, tenebrosos. Malgrat la seva altitud moderada, hi trobem fils de crestes aïllades, amagades i perdudes; recorreguts aeris que planen sobre aquestes valls salvatges.

Terres del nord, llunyanes, on es respira l'estigma etern dels càtars. Aquella civilització pretèrita que fou víctima de la primera gran croada religiosa, el primer genocidi conegut de la història europea posterior a Crist. Malgrat el caràcter tosc, auster i obstinat d'aquella gent, malgrat les fortaleses que varen construir dalt de les penyes, la seva inferioritat numèrica i d'efectius enfront de les tropes franceses van fer que la derrota fos llarga, però irreversible.

Els van anomenar "heretges". En nom del "veritable" Déu, de la pau i l'ordre del més fort, els van perseguir i aniquilar; varen ser aixafats pel rei més poderós d'aquell temps.

L'Arièja va ser la primera Palestina del món cristià. Un a un els cabdills càtars i els anomenats "bons homes" (guies religiosos) van anar sucumbint a les fogueres. Les poblacions, saquejades i reduïdes. Un llarg exili obligava els homes de fe a refugiar-se cada vegada més al cor de la serralada. Als peus d'aquestes muntanyes es van lliurar els darrers enfrontaments, tan salvatges com els propis cimals i fondalades de l'Arièja. Els boscos, les pedres, els vessants de les pròpies muntanyes van heretar aquest caràcter ancestral, rebel i heretge dels càtars. El vent va dipositar les cendres de les fogueres sobre els camps i la sang dels sacrificats va impregnar aquesta terra per tal de no abandonar-la mai més. Avui en dia encara es pot percebre el caràcter desconfiat i dur dels hereus dels heretges. La muntanya i la gent respira un caliu indesxifrable, una barreja de misteri, dolor, desconfiança i espiritualitat.

La muntanya de l'Arièja presenta valls llargues i milers de racons desconeguts. Multitud d'estanys de color blau intens brillen com maragdes enmig dels verds i marrons foscos que configuren el paisatge. Els pobles, tots ells, se situen a cotes molt baixes. Els hiverns, per influència dels vents atlàntics i les baixes temperatures, són llargs, llarguíssims, i molt nevosos. Els cimals, a excepció del Mont Valièr i la Dent d'Orlú, són grans desconeguts dins la geografia pirinenca. No són ni cims de primer ni de segon ordre, són cims de l'Arièja i per tant no fan concessions.

Terra de llegendes i mites, d'herois anònims. A cavall entre l'Arièja i Andorra va fondejar l'arca de Noè enmig del diluvi. També per un alt coll de l'Arièja es va iniciar la coneguda Marca Hispànica, posant en dubte el protagonisme únic que, durant molts anys, els nostres veïns castellans van fer de Covadonga el centre neuràlgic de la reconquesta hispànica. El tresor càtar no ha estat mai trobat, com si d'una ciutat perduda al mig de l'Amazònia es tractés.

Més enllà del mite i la religió, hi ha les muntanyes impertorbables, i entre elles un rosari de crestes tan espectaculars com desconegudes. Us presentem 4 itineraris força inhòspits, tres dels quals no tenen res a envejar dels llargs recorreguts de crestes del Pirineu central.

CRESTA DE THOMASSET

Cim principal: pic de Thoumasset (2.741 m)

Dificultat: poc difícil

Horari: 1:15 h

Material: alguna corda prima de 7 mm i uns 30 m, en cas que anem acompanyats d'algú inexpert.

Cartografia: *Videssos*. 2148 OT. Esc. 1:25.000. IGN francès.

Accés al punt de partida: pujarem la vall d'Ordino des d'Andorra la Vella. Pocs quilòmetres després del poble del Serrat, un ramal de la carretera se'ns obre a dreta per pujar la vall de Sorteny. Ascendim per la pista asfaltada fins a l'aparcament de la zona de pícnic de la vall de Rialb (1.750 m). Si no volem fer bivac, podem iniciar l'ascens a la vall i dormir a qualsevol de les cabanes descrites a l'aproximació.

Aproximació a la cresta: pugem pel camí marcat que discorre a la dreta del curs de les aigües. Ascens suau i constant que passa pel refugi lliure de Rialb, de 10-12 places (2.000 m; 40 min), i per les cabanes de Rialb, a 2.060 i 2.080 m respectivament (aixoplucs més precaris, 3-4 places cadascuna). El circ pren direcció E fins a sota dels pendents del coll, on haurem de pujar i que està orientat al N. És el port de Siguer (2.396 m; 1:40 h). Abandonem el camí marcat (GR) i continuem per la carena al SE fins al pic de Banyell (2.638 m; 2:15 h), punt inicial de la cresta.

Recorregut: vegeu la fotografia.

Descens: baixem per l'aresta NW, de forta inclinació, però sense cap mena de dificultat i que conclou en un ample coll. Abans d'arribar-hi, abandonem l'aresta-lloc i ens dirigim a l'W fins a l'estany Blau (2.335 m).

1. Pic de Banyell (2.638 m) • 2. Primeres roques escalables (II-) • 3. Mur de 20 m (II°/II+) • 4. Ascensió al cim per grades (II°) • 5. Pic de Thoumasset (2.741 m)

Pàgina anterior: la silueta d'un escalador es perfila sobre la cresta d'Estanhàs-Auriol.

En creuem el desguàs (riba N) i flanquegem pel marge dret de les aigües. Continuant cap al S pugem a l'ample port de Siguer, on retrobem el camí fet durant la marxa d'aproximació (GR). Calculeu 2-2:30 h per tornar al punt de partida des del cim.

CRESTA DEL PIC RÒI DE BASSIÈRS

Cim principal: pic Ròi de Bassièrs (2.676 m)

Dificultat: una mica difícil. A banda de la dificultat tècnica, la longitud del periple ha de ser un factor a tenir en compte.

Horari: 6-8 h

Material: joc de *friends*, anelles de corda per a les roques i algun cordino per a reforçar el ràpel.

Cartografia: *Videssos*. 2148 OT. Esc. 1:25.000. IGN francès.

Accés al punt de partida: prenem la carretera que des de Tarascon ens condueix a Vic-de-Sòç. Des d'aquí pugem al port de Lers (1.517 m) i més tard al coll d'Agnès. Comencem el descens vers Aulús i, sense arribar a la població, en el darrer revolt marcat del descens del coll trobem l'aparcament on deixem el vehicle. Rètol indicador. Si venim per Aulús, haurem passat prèviament per Sent Gironç i Garbet. Des de l'aparcament un camí marcat s'endinsa en el bosc. A excepció de la part intermèdia del circ del Garbet, el camí es fa pesat per les pedres i els forts pendents. Arribem a l'estany del Garbet (1.683 m; 2 h), on acampem.

Aproximació a la cresta: el camí flanqueja l'estany del Garbet per la seva vora dreta. Després d'unes ziga-zagues veiem l'estany Blau. Abans d'arribar-hi deixem el camí i pugem per pendents mantinguts amb pedres i herba en direcció W. Assolim l'aresta a les proximitats del primer cim: pic de la Lessa (2.448 m; 2 h).

Recorregut: seguim la cresta al S. A prop del pic dels Tres Comtes (2.626 m) trobem algun ressalt que ens condueix a una petita bretxa; superem uns blocs verticals (II+) i assolim el cim.

Iniciem el segon tram amb un descens cap a la següent bretxa i seguim l'aresta a l'E-SE. Topem amb una fissura de descens, més espectacular que difícil (III°). Seguim l'aresta plena de blocs fins a un ressalt que ens fa escalar un sistema de fissures (III°). Descendim per unes fissures i trobem un ressalt que ens dóna 2 opcions: blocs per la dreta o fissura per l'esquerra (III- en ambdós casos). Flanquegem per la dreta un gran ressalt per una fissura horitzontal i dues de verticals que ens deixen al cim del monòlit (III+). Evitem un gendarme per una vira herbada a la dreta. Tornem al fil de la cresta per un sistema de blocs (II-) i assolim la cota 2.659. L'aresta canvia lleugerament d'orientació (NE) i es manté en una dificultat de II°/III- sobre blocs. En un tram més afilart seguim unes vores pel vessant S. Assolim la cota 2.648 i descendim per una placa tombada orientada al S (III°). Continuem pel fil de la cresta fins a un curiós obelisc que té

SERVEI DE GUIA
CURSOS D'ESCALADA

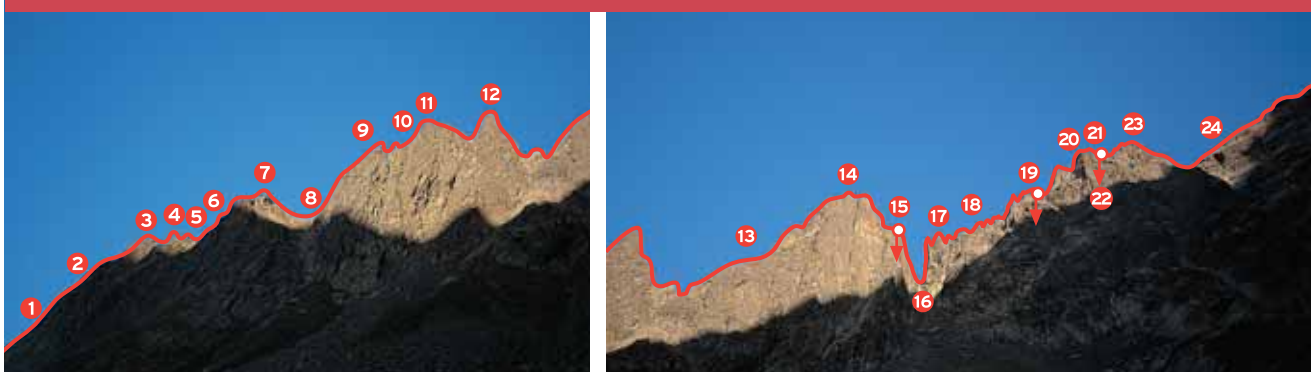
**Balcó
de la
lluna**

www.balcodevalluna.com

ASSESSORAMENT I
VENDA DE MATERIAL
escalada
alpinisme
espeleo
trekking
senderisme
camping
barranquisme

Balcó de la lluna, s.l. - Pl. Font Gran, 9 - 08691 Monistrol de Montserrat - Tel. 34 93 8284858 e-mail: balcolluna@telefonica.net

CRESTA DE RACOFRED

1. Plaques tombades (III-) • 2. Fil retallat (III°) • 3. 1a de les 5 agulles petites (II°/III-) • 4. 2a agulla: baixada aèria (II°/III-) • 5. 3a agulla: plaques fissurades (III-) • 6. 4a agulla: "dors de dinosaure" (II°/III-) • 7. 5a agulla: canal fàcil • 8. Bretxa intermèdia i placa groga (III°) • 9. 1a de les 3 agulles grans (II°) • 10. Placa (IV°) • 11. 2a agulla • 12. 3a agulla: flanqueig per l'E • 13. Pujada fàcil per aresta ampla • 14. Agulla de Racofred (2.618 m) • 15. Ràpel de 30 m • 16. Gran bretxa que es creua d'E a W • 17. Travessia en diagonal (III°); canal (IV°); aresta monolítica (IV°) • 18. 2 torres que es flanquegen • 19. Ràpel de 30 m • 20. Blocs grans (III°/IV°) • 21. Aresta rocallosa (IV+) • 22. Ràpel de 15 m vers una canal al vessant E • 23. Agulla fissurada (III+) • 24. Plaques tombades (III°) fins al pic de Racofred (2.871 m)

una presa amb forma de bolet (pas del xampinyó, III-). Arribem a un pas de cavall amb un descens espectacular (IV-) i després a un ràpel de 15 m pel vessant N entre 3 gendarmes. Som en una vira que ens retorna al fil de l'aresta per un diedre-canal de III°. Baixem a la collada de Puntussan (2.542 m) i pugem per terreny fàcil fins que la cresta es fa més horitzontal, però afilada de nou. Passem 4 agulles amb les seves respectives bretxes (II°/III°) i assolim la punta Encorbada de Bassières. En descendim amb un ràpel de 20 m cap al vessant S fins a una vira herbosa. Tornem a la cresta en un atractiu tram aeri (II+). Baixem d'una agulla per una placa tombada amb una fissura al mig (III°). Flanquegem al S i passem entre

unes torres negres per un diedre (III+). Pugem per un sistema de vires i canals (II°) del vessant S fins a l'aresta, des d'on un llom amplíssim ens menarà al cim del Ròi de Bassières (2676 m).

Descens: un camí s'orienta vers el N i passa per sota del pic de Comala (fites i marques blanques). A les proximitats del coll de Morèc deixem el camí (que ens duria al refugi de Bassières), travessem la carena i baixem vers l'W per una mena de canal-vessant empinada molt antipàtica. A la part inferior de la canal arribem a un camí horitzontal orientat al S que ens retornarà a l'estany del Garbet (2:30 h des del cim).

CRESTA DE RACOFRED

Cim principal: pic de Racofred (2.871 m)

Dificultat: difícil

Horari: 7-9 h

Material: joc de *friends* i de tascons. Corda de 60 m.

Cartografia: *Vicdessos*. 2148 OT. Esc. 1:25.000. IGN francès.

Accés al punt de partida: des de Tarascon prenem la carretera que ens duu a Vic-de-Sòç. Passem per les bordes de Ranet i Marc, on prenem la pista, primer asfaltada i després de terra, fins a l'estany de Solcem (1.650 m). Possibilitat d'acampar o realitzar bivac. Vora l'estany trobem els orris de Carla.

Aproximació a la cresta: seguim la pista que puja la vall en direcció S. Després d'uns grans revolts abandonem la pista i ascendim per pendents d'herba vers el llom-aresta que davalla de la primera agulla. Superem una canal que culmina amb una bretxa (gran fita). Som a 2.100 m d'altitud, punt d'inici de la cresta (2:30 h des de l'estany).

Recorregut: vegeu les fotografies.

Descens: baixem per l'aresta cap a l'E i la deixem de seguida per la coma pedregosa situada al marge oriental de la cresta. Descendim al N i travessem la carena per la

gran bretxa situada al N de l'agulla de Racofred. És important controlar aquest canvi de vessant, ja que si continuem pel marge dret de la cresta, trobarem la vall barrada per estimballs de roca. Un cop al vessant W de la cresta, continuem al N per tornar a la pista per la qual haurem fet la marxa d'aproximació. 3 h des del cim.

CRESTA D'ESTANHÀS-AURIÒL

Cim principal: pic d'Auriòl (2.695 m)

Dificultat: una mica difícil

Horari: 3:30-4 h

Material: cordino de 40 m, com a mínim, per als ràpels. Anelles de corda o cinta plana per a reforçar les instal·lacions. Tascons i *friends*.

Cartografia: *Bourg-Madame*. 2249 OT. Esc. 1:25.000. IGN francès.

Accés al punt de partida: des del revolt de la carretera N-22, situat a 1.536 m, entre el coll de Pimorent i l'Ospitalet, prenem el camí que neix cap al N. Després d'un llarg flanqueig en diagonal ascendent pel mig del bosc, arriba a la vall pròpiament dita i s'orienta vers l'E. Coincidim amb el Camí dels Bons Homes i trobem marques de GR. Pujada evident al refugi de les Vésines passant abans per la cabana del mateix nom, 1.960 m (refugi lliure de 2-3 places) i l'estany de les Vésines. 2:45 h fins al refugi de les Vésines (vegeu la pàg. 69 d'aquest número). El guarda és l'amable Jean-Claude, segurament l'únic francès no català que parla perfectament el nostre idioma pel simple gust d'aprendre'!

Aproximació a la cresta: prenem el camí que neix darrere del refugi (N) i que està marcat amb senyals de GR. El sender flanqueja sota el vessant W de l'aresta S del pic de Cortal Sobrà i descendeix lleugerament fins al rierol que s'escola pel centre de la coma. Arribats al curs d'aigua, pugem en direcció N fins a la portella de les Vésines (2.333 m). Compteu uns 50 min de marxa.

Recorregut: situats a la portella de les Vésines, ascendim pel llom de l'aresta amb

La cresta de Racofred és l'itinerari més difícil i sostingut dels que recull l'article.

orientació NW. Passem pel costat d'un petit pi i arribem al peu d'un mur amb una "R" pintada. Flanquem sota el mur, cap al N, per enfilarnos a l'aresta. Superem uns blocs (III°/III+), algun dels quals es mou. Uns relleixos amb herba ens conduiran a una altra zona de blocs (II°) fins a un primer cim. Descendim cap a l'W per una xemeneia i uns blocs (III+) que són exposats perquè a sobre tenen terra (els podem evitar amb un ràpel de 15 m des d'un pi). Arribem a una canal herbosa inclinada. La flanquem en direcció NW. Evitem un gendarme pel vessant S i un altre pel N (II°). Atenyem una bretxa i pugem per unes grades fins a un segon cim (II+). Seguim per un tram horitzontal i aeri (III-) fins a una altra bretxa. Flanquem al S i tornem a la cresta per unes plaques (III+). Trobem un gran tall (ràpel de 15 m) sobre una bretxa, des d'on flanquem pel N en una diagonal a la recerca d'unes plaques herboses (III°). Som de nou als blocs aeris de la cresta. Trobem un altre tall; per superar-lo descendim al N fins a una lleixa herbosa (III°) i fem un ràpel de 15 m. Davant tenim un mur difícil. L'evitem baixant per la canal situada al N de la bretxa, flanquejant per un relleix herbós i pujant per grades i petits murs (III-) a la dreta del fil de la cresta. Assolim així el pic

Segona part de la llarga cresta que uneix els solitaris cims de la Lessa i Ròi de Bassièrs.

de l'Estanhàs (2.615 m). Ara l'aresta s'orienta cap al SW. Només començar el descens trobem una instal·lació de ràpel cap al vessant S, però nosaltres continuem per dalt de l'afilada aresta. Descendim per un espectacular bloc una mica exposat (III+), al final del qual hi ha un ràpel de 20 m que ens condueix a una canal al vessant S. Flanquem un gendarme pel S i tornem a l'aresta per un sistema de plaques i blocs

(III°). Baixem a la pròxima bretxa i flanquem un gendarme pel N. Descendim un curt diedre fissurat (III°) i fem una diagonal ascendent per unes grades. De nou al fil de la cresta, superem un mur tombat amb una fissura (III-) i recorrem un tram horitzontal que sembla una reproducció en miniatura de la Taillante de la Main, a la Dent d'Orlú. Per uns blocs fàcils coronem la cota 2.597, des d'on l'aresta, en direcció SW, arriba sense dificultats al pic de les Taulades (2.580 m). Quan haurem deixat enrere el cim, tornarem a trobar una zona curta de cresta (II°) amb un pas de cavall molt espectacular (III+). Aquest és opcional, ja que es pot evitar pel vessant N. Tornem a desaparèixer les dificultats i l'ascensió a l'últim cim ja no té cap secret: és una pujada constant per una aresta de blocs i grades d'herba fins al pic d'Auriòl (2.695 m).

Descens: resseguim l'estètica aresta S del pic d'Auriòl fins a un collet situat als peus de la cota 2.494. Continuem vers l'E, a mitja altura pels prats del vessant S de la carena que prèviament haurem recorregut. Passem pel costat de l'orri (tancat) de Solà Colomè (2.188 m) i anem a parar al rierol que baixa de la portella de les Vésines, on reprendrem les passes realitzades durant la marxa d'aproximació. Calculeu 1:45 h per tornar al refugi. **V**

Primer tram de l'aresta que uneix la portella de les Vésines i el pic de l'Estanhàs, a l'esquerra, i que després segueix cap al pic d'Auriòl.

EXPEDICIONS ARAGON AVENTURA: Island Peak (6.189 m). Setembre, octubre i novembre. Sortida garantida l'1 d'octubre. • Toubkal (4.165 m). Cim de l'Atlas. Tot l'any. • Kilimanjaro (5.895 m). Sostre d'Àfrica. De juny a desembre. • Cho-Oyu (8.201 m). Setembre i octubre. Sortida garantida el 3 de setembre. • Aconcagua (6.959 m). Desembre, gener i febrer. • Piràmide de Carstensz (4.884 m), Indonèsia. De setembre a desembre.

TREKKING ARAGON AVENTURA: Trekking al Camp Base de l'Everest (Nepal). Setembre, octubre i novembre. Sortida garantida l'1 d'octubre. • Trekking dels Annapurnes (Nepal). • Trekking a la Patagònia: Fitz-roy i Torres del Paine (Argentina i Xile). Novembre, desembre, gener i febrer. • Trekking a l'Atlas marroquí. Tot l'any.

Tels. 00(34) 974 485 358
informa@aragonaventura.es
www.aragonaventura.es

